

29.1.2024

VN/15936/2023

Julkisuus

Valtion yhteisten tieto- ja viestintätekniisten palvelujen järjestämisestä annetun lain muuttamista valmisteleva lainsäädäntötyöryhmä

Aika 29.01.2024 klo 13 – 15

Paikka Teams-kokous

Osallistujat

Kangasaho Tommi (VM)	puheenjohtaja
Suuriniemi Janne (VM)	saapunut klo 13.05
Pöyhölä Nirosha (VM)	sihteerit
Hosionaho Sari (VM)	
Viiman Santtu (VM)	
Hamberg Max (VNK)	
varajäsen Pigg Tuomo (VNK)	poissa
Jokela Jaakko (TEM)	
varajäsen Nordman Mika (TEM)	poissa
Toikka Niina (Valtori)	
varajäsen Päivi Kynkäänniemi (Valtori)	poistunut klo 14.06
Parviainen Ismo (SM)	saapunut klo 13.10
varajäsen Bloigu Minna (SM)	
Saukkonen Erkki (OM)	
varajäsen Järvinen Johanna (OM)	saapunut klo 13.04
Koskimies Kalervo (OKM)	
varajäsen Kytölä Tomi (OKM)	poissa
Suominen Marlene (LVM)	

Kokoukseen kutsuttu asiantuntija:
Kantonen Silja (OM)

1. Kokouksen avaus ja esityslistan hyväksyminen

Päätös: Todettiin kokous avatuksi klo 13.02, hyväksyttiin esityslista ja todettiin läsnäolijat.

2. Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Päätös: Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja (Liite 1.).

3. Palvelussuhde-alatyöryhmän esityksen luovutus (S. Hosionaho & S. Viiman)

Käytiin läpi palvelussuhde-alatyöryhmän esitysluonnos Tori-lain 9 §:n ja Virkamieslain 7 §:n muuttamista koskevasta pykälätekstistä ja HE:n perustelumuisti-

oon tulevasta tekstiluonnoksesta Sari Hosionahon esityksestä. Todettiin, että esitys luovutetaan palvelussuhde-alatyöryhmässä sovitun mukaisena ja yhteisellä päätöksellä. Tiedotettiin kuitenkin, että palvelussuhde-alatyöryhmän pöytäkirjaan on kirjattu, että Valtorin henkilöstöjärjestöt JUKO, JHL ja PRO ovat katsoneet, että informatiivinen viittaus palvelukeskuksen henkilöstön rikosoikeudellisesta virkavastuusta on tarpeeton ja tulisi poistaa esitysluonnoksesta. Lisäksi tiedotettiin, että henkilöstön edustajat olisivat toivoneet yhden palvelussuhdelajin mallia. Esitys luovutetaan kuitenkin esitellyn mukaisena. Nykyisestä pykälämuotoilusta ehdotetaan muun muassa poistettavan virke siitä, että palvelukeskuksen muu henkilöstö kuin toimitusjohtaja työskentelevät työsopimussuhteessa. Lisäksi ehdotettiin uuden momentin lisäämistä, jonka mukaan muun henkilöstön palvelussuhteesta voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella. Alatyöryhmä myös esittää, että Suomen kansalaisuusvaatimus olisi hyvä ulottaa palvelukeskuksen työntekijöihin niiltä osin, kun henkilöiden toimenkuvalla tai tehtävillä on olennaista vaikutusta tieto- ja kyberturvallisuuteen. Virkamieslain osalta ehdotetaan, että lain 7 §:n 1 momentin 9 kohtaan lisätään maininta palvelukeskuksesta yhtenä organisaationa, jonka olennaisesti tieto- ja kyberturvallisuuden vaikuttavissa tehtävissä voidaan edellyttää Suomen kansalaisuutta. Lisäksi esityksessä esitetään, että toimitusjohtajalla tulisi olla mahdollisuus päättää virka- ja työsuhteesta, ellei vastuuta ole valtuutettu työjärjestyksessä muun henkilön tehtäväksi.

Santtu Viiman täydensi esitystä ja toi muun muassa esiin, että asetuksenantovaltuus sekä kansalaisuusedellytys on oikeusministeriön ehdotuksen mukaisesti tarkoitus tarkistuttaa oikeusministeriön julkisoikeusyksikössä. Tavoitteena on, että tarkastus valmistuisi ennen lausuntokierrosta, mutta myös myöhempi ajankohta on mahdollinen. Rikosoikeudellisen virkavastuun poistamisesityksen osalta todettiin, että informatiivinen viittaus on lisätty Tori-lakiin vuonna 2020 siihen liittyneiden epäselvyyksien vuoksi ja täten sen poistamista ei tässä vaiheessa lähdetä edistämään. Lisäksi puheenjohtaja toi esiin, että virkasuhteen ja työsuhteen erot ovat alkuperäisessä hallituksen esityksessä perustuneet muun muassa julkisen vallan käyttöön ja henkilöiden palvelussuhteet ovat siten katsottu pääosin työsuhteisiksi. On kuitenkin tunnistettu, että asia on sittemmin hieman muuttunut ja on perusteltua, että osa henkilöstöstä voisi olla myös virkasuhteessa. Todettiin, että muutos lienee koskevan ennen kaikkea henkilöitä, joiden tehtäviin olennaisesti kuuluu virkavastuulla tehtävät päätökset joko omien, tai toimitusjohtajan sijaisena toimimisen myötä.

Päätös: Hyväksyttiin palvelussuhde-alatyöryhmän esitys huomioineen.

4. Käydään läpi HE-luonnos (S. Viiman)

Käytiin läpi HE-luonnos ja työryhmän kirjallisesti etukäteen toimittamat kommentit. Keskustelua käytiin muun muassa yhteisten palvelujen tietojen rekisterinpitäjyyteen liittyvistä vastuista ja tietosuojasetuksen sekä rikosasioiden tietosuojadirektiivin jättämästä liikkumavarasta suhteessa käsiteltäviin pykäläkirjauksiin, palvelujen käyttöönottoon liittyvistä kriteereistä sekä integraatiopalvelutoiminteen eriyttämisvaatimuksesta.

Yhteisten palvelujen tietojen rekisterinpitäjyyttä käsittelevän kirjauksen osalta käytiin keskustelua muun muassa diagnostiikatietojen ja henkilötietojen käsittelytoimista sekä rekisterinpitäjän tehtävistä ja vastuista. Keskusteluissa asiakokonaisuutta pohdittiin tietosuojaan liittyvien vaikutusten ja kysymysten näkökulmasta sekä näiden suhteesta erityisesti rikosasioiden tietosuojadirektiivin soveltamisalaan. Keskusteluissa käytiin läpi erilaisia mahdollisia skenaarioita ja sitä, miten vastuut käytännössä määrittäisivät. Pohdittiin esimerkiksi, voisiko asiakkaat toimia rekisterinpitäjinä ja palvelukeskus käsittelijänä. Lisäksi pohdittiin myös, millaisia vaikutuksia tällä olisi yhtenäisen palvelutuotannon kannalta. Sovittiin, että Valtori yhdessä valtiovarainministeriön, oikeusministeriön ja liikenne- ja viestintäministeriön kanssa selvittää, mitä em. mainittu skenaario tarkoittaisi käytännössä ja arvioi sen vaikutuksia. Lisäksi tietosuoja-asiakokonaisuuden säädösten ja ratkaisujen osalta toteutetaan kansainvälinen vertailu. Sovittiin, että valtiovarainministeriö, oikeusministeriö, liikenne- ja viestintäministeriö ja Valtori arvioivat erikseen mahdollisia ratkaisuja työryhmässä esiin nostettuihin kysymyksiin. Tämän lisäksi käytiin keskustelua palvelujen käyttöönottoon ja liittämiseen liittyvien vähimmäisvaatimusten kriteereistä ja vaatimustenmukaisuuden todentamisesta. Pohdittiin muun muassa, tulisiko vielä tarkemmin arvioida millaisia vaikutuksia todentamisella on palveluympäristöä käyttäville asiakkaille sekä palvelutuottajalle ja kenen vastuulla on esimerkiksi taata, että palvelut ovat tietosuoja- ja tiedonhallintaa koskevan lainsäädännön mukaisia. Keskusteluissa tuotiin esiin, että tarkoituksena ei ole laatia uusia kriteereitä. Kirjauksella pyritään pikemmin varmistamaan, että vaatimukset ovat nykyisen määrittelytason mukaisia. Kirjauksen myötä pyritään yhdenmukaistamaan ja harmonisoimaan myös palvelukohtaisia vaatimuksia tietosuojan ja -turvan näkökulmasta. Todettiin, että vaatimuksia tarkastellaan vielä rekisterinpitokysymyksen osalta tarkemmin.

Keskustelua käytiin lyhyesti myös integraatiopalvelujentuottajatoiminteen erottamisvaatimuksesta. Tuotiin esiin, että kirjauksella tavoitellaan toiminteen riippumattomuutta palvelutuotannosta, jolla pyritään varmistamaan toiminnan edellyttämä asiantuntijuus, resursointi, palveluiden kustannus- ja hyötyarviointi sekä asiakaslähtöisempi palvelukonseptointi. Päätettiin, että kirjausta pyritään kuitenkin vielä selkiyttämään Valtorin toimittamien huomioiden ja työryhmässä käytyjen keskusteluiden pohjalta.

Puheenjohtaja kiitti kommentteista ja hyvästä keskustelusta. Sovittiin, että päivitetty versio HE-luonnoksesta toimitetaan työryhmälle kommentoitavaksi vielä ennen seuraavaa kokousta.

Päätös: Käytiin läpi kommentit ja päätettiin, että työryhmässä hyväksytyt 8 §, 9 §, ja 15 § pykälät otetaan esityksen pohjaksi. Tarkennusta edellyttävien kirjausten osalta sovittiin jatkotoimenpiteistä.

5. Hallituksen esityksen eteneminen (T. Kangasaho)

Käytiin läpi hallituksen esityksen käsittelyn seuraavat vaiheet, aikataulu ja viestintä. Keskustelussa nostettiin esiin, että esityksen etenemisestä on hyvä tiedottaa tietyissä kohdin myös Valtionhallinnon tiedonhallinnan yhteistyöryhmää.

Päätös: Merkittiin tiedoksi. Lisäksi ehdotus Valtionhallinnon tiedonhallinnan yhteistyöryhmästä lisättiin viestintäsuunnitelmaan.

6. Muut asiat

Päätös: Ei muita tiedoksi merkittäviä asioita.

7. Seuraava kokous

Työryhmän seuraava kokous pidetään pe 23.02.2024 klo 9 – 11.

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

8. Kokouksen päättäminen

Päätös: Kokous päätettiin klo 14.45.

Liitteet

1. Liite: Kokouksen 8.1.2024 pöytäkirja